

Kan daar 'n hel wees as God liefde is?

Twyfel met betrekking tot die hel

Die vraag of daar werklik 'n hel bestaan, word in hierdie tyd sterk betwyfel. Daar is mense wat sê:

- "Daar kan nie 'n hel wees nie, want dit bots met die liefde van God". Die mens is mos na die beeld van God geskape en daarom sal hy ook na die beeld van God herskape word. Hierdie mense glo in die al-versoening, in die leer van die *apokatastasis*: Alles sal herstel word en almal sal daarom uiteindelik tog gered word.
- 'n Tweede groepie mense sê: "Ja, daar is wel so iets soos 'n hel, maar ons moet die plek van oordeel en duisternis nie in die hiernamaals soek nie, maar in die hiernoumaals. Die hel is daar waar mense verdruk word, waar hulle in mensonwaardige omstandighede leef, waar die humaniteit, die menslikheid van die mens nie erken word nie".
- 'n Derde groep moet volgens die Bybel wel erken dat daar 'n hel is, maar die hel is volgens hulle net tydelik. Dit is eintlik 'n louteringsweg. Na die dood en die oordeel van God is daar vir die veroordeelde mens nog altyd 'n moontlikheid van bekering, so word geleer met 'n (verkeerde) beroep op 1 Petrus 3:19 e.v.
- Dan is daar nog 'n vierde groep wat beweer dat die teenstanders van God na hulle dood eenvoudig vernietig word. Met (alweer 'n verkeerde) verwysing na Openbaring 20:14 spreek hulle van 'n *annihilatio*: 'n vernietiging van die goddelose mense.

Die prediking van Jesus

Dit is onweerspreeklik dat Jesus in sy prediking ook die hel verkondig het. Ons moet wel goed onthou dat die verkondiging van Jesus in die eerste plek heilsverkondiging is. Die prediking van Jesus is Evangelie, 'n goeie boodskap, 'n boodskap van liefde, genade, van versoening en vergewing.

Die oordeel wat Jesus egter ook verkondig en die hel waarna Hy verwys, mag nie van die liefde van God losgemaak word nie. God is liefde en daarom moet Hy elkeen oordeel wat sy liefde verag en verwerp.

Die prediking van die oordeel in die verkondiging van Jesus is dan ook 'n oproep om die oordeel van God vry te spring.

Die verkondiging van die oordeel is in die prediking van Jesus beslis nie 'n bang-maak-prediking nie. Dit is juis 'n ernstige, dringende, liefdevolle oproep om die oordeel wat kom, te vrees en om deur geloof in Christus die hel te ontvlug.

Hoofgedagte van die prediking van Jesus is die koninkryk van God (Markus 1:14) en daarby die dringende oproep om die koninkryk binne te gaan. Die prediking van die naderende gerig en die hel as die plek van ewige skeiding van die gemeenskap met God is juis 'n ernstige aanmaning om die oordeel te ontvlug en om die toevlug te neem tot die koninkryk van God waarbinne 'n mens gered is van die gerig wat kom.

Joodse agtergrond

Ons moet die prediking van Jesus oor die gerig wat kom en oor die hel as die plek van buitenste duisternis sien in die lig van die Joodse toekomsverwagting. Die gerigsprediking van Jesus staan in die Joodse tradisie. Sowel die profetiese geskryfte van die Ou Testament as ook die Joodse apokaliptiese boeke (d.i. boeke oor die toekoms van mensheid, wêreld en Joodse volk) is vol van die gerig.

Daar moet egter wel onthou word dat daar 'n groot verskil is tussen die toekomsverwagting en die oordeelsuitsprake van die Ou Testament en die Joodse toekomsbeskouing. Wel maak Jesus en later ook Paulus gebruik van die begrippe-materiaal van die Joodse toekomsverwagting, maar dan is die begrippe met 'n nuwe inhoud gevul. Die Joodse apokaliptiek teken die toekoms en die einde van die mensdom as 'n wêreldwye drama. Die oordeel sal hom voltrek ten gunste van Israel, terwyl die ander nasies verdruk en veroordeel sal word.

In die gerigsprediking van Jesus is die spits van die verkondiging juis gerig op die volk Israel.

Die tweede verskil is dat 'n teenstelling tot die Joodse verkondiging van die oordeel wat kom, die prediking van Jesus oor die gerig sterk eties en religieus van aard is. Elke individu van die volk sal volgens die woorde wat hy gespreek het en volgens die daede wat hy gedoen het, geoordeel word (Matteus 12:36, 37; 16:27).

Wurm en vuur

Wanneer Jesus van die oordeel praat dan vergelyk Hy dit met vuur en dan dui Hy dit aan as die helse vuur (Matteus 5:22; Markus 9:47). Letterlik staan daar die gehenna van vuur (in Matteus 5 en volgens sommige handskrifte ook in Markus 9). In Markus 9:43 word die gehenna self as vuur aangedui.

Tot drie keer toe beskryf Jesus dan die oordeelsplek met dieselfde woorde: *waar hulle wurm nie sterf en die vuur nie uitgeblus word nie* (Markus 9:44, 46, 48).

Die woord gehenna beteken oorspronklik: dal van Hinnom. Dit was 'n dal ten suidweste van Jerusalem waar baie afgodery bedryf is (vgl. 2 Konings 23:10; Jeremia 7:31). In hierdie dal is onder koning Agas kinders geoffer aan die god Molog. In die dae van die profeet Jeremia het hierdie afskuwelike offerkultus plaasgevind en daarom het die profeet die oordeel van God oor hierdie dal uitgespreek (Jeremia 7:31, 32). Waarskynlik het in hierdie dal as gevolg van oorlogsgeweld 'n groot slagting plaasgevind. Onbegrawe lyke het daar gelê. Volgens rabbynse oorlewering is ook allerlei vuilgoed in hierdie dal gewerp en by tye verbrand. Ook die lyke van ter dood veroordeeldes en dooie diere is daar met vuur verbrand. Daar was dus in hierdie dal enersyds die wurm van ontbinding werksaam en aan die ander kant die vuur van vertering — wurm en vuur as die twee dienaars van die dood (K. Schilder). Die vuur is dan die beeld van Goddelike gerig en die wurm wys op die wroeging, die voortdurende lyding wat die siel van die gestorwenes moet ondervind. In die latere apokaliptiek het dit die beeld geword van die ewige pyn. Volgens K. Schilder is die wurm die beeld van die dood wat van binne werk, die wroeging en selfverwyrt en die vuur is die beeld van die dood wat van buite af kom, die toorn van God.

Die wurm wat nie sterf en die vuur wat nie uitgeblus word nie, wys op die voortdurende, die ewigdurende van die oordeel van God.

Die plek van die oordeel in die prediking van Jesus

In die prediking van Jesus het die oordeel dus wel terdeë 'n plek. Hy verkondig duidelik vir alle eeue dat daar vir die mense 'n pad is na die hemel en ook 'n weg na die hel. Jesus het ook sy tydgenote baie ernstig gewaarsku en hulle teruggeroep van die pad na ewige rampsaligheid.

Ons moet egter wel ag gee op die regte plek van die oordeel in die prediking van Jesus. Sy verkondiging is allereers heilsverkondiging, 'n goeie boodskap. Ons moet die oordeel van God wat Jesus verkondig altyd in verband sien met Gods liefde. God is liefde en daarom moet Hy en sal Hy almal veroordeel wat sy liefde verag en verwerp.

Die prediking van Jesus oor die oordeel is nie bedoel om mens bang te maak nie. Dit is bedoel as 'n oproep om "*die lewe in te gaan*" (Markus 9:42, 45, 47) of om "*die koninkryk van God in te gaan*" (Markus 9:47).

In sy oordeelsprediking openbaar Jesus dat Hy self die oordeel sal voltrek. Hy sal as die Seun van die mens sy engele uitstuur en hulle sal uit die koninkryk bymekaar maak al die struikelblokke en die wat die ongeregtigheid doen (Matteus 13:41). Die Seun van die mens sal as Koning oordelend optree op die dag van sy wederkoms (Matteus 25:31-46).

Hy wat kom

In die Nuwe Testament word Jesus deur Johannes die Doper aangedui as "*die Een wat kom*" of "*die Komende*". Dit is 'n vasstaande uitdrukking wat ons vind in die Ou Testament en dit is ook 'n veelvoorkomende term in die Joodse geskrifte oor die wederkoms. Hierdie term staan dan in 'n noue betrekking met die oordeel van God.

Jesus as die een wat kom, sal kom om te oordeel, om gerig te oefen. Hy is die Regter, die Gerigsvoltrekker.

Maar nou is dit so aangrypend dat Johannes dieselfde Jesus wat as Gerigsvoltrekker verkondig word ook aanwys as die Gerigsdraer. Volgens Johannes is dit Jesus self wat die oordeel wat Hy bring in Homself gaan opvang. Hier sien ons die magtige liefde van God. Christus dra die oordeel aan die kruis. So ernstig neem hy die oordeel. Drie dinge kan ons hier leer:

- Ons moet erns maak met die oordeel van God. God is heilig en regverdig en daarom moet Hy kom om te oordeel.
- Ons gerigsprediking mag nie 'n bang-maak-prediking wees nie. Dit moet Christusprediking wees, Ons moet daarin Christus aanwys as die Gerigsvolbrenger en die Gerigsdraer.
- Gerigsprediking wil nie die mense tot wanhoop en vertwyfeling bring nie, maar hulle juis lei tot Christus. Alleen deur geloof in Jesus Christus kan ons en sal ons van die gerig wat kom, gered word.

Die hel wil ons wys op die erns en die respek waarmee God in sy liefde die mens benader. Jy kan nie straffeloos Gods liefde verag nie.

Die prediking van die hel staan in die Nuwe Testament altyd in die kader van uitnodiging en waarskuwing.

Wanneer ons werklik glo dat daar 'n hel is, dan sou ons met groter ywer evangeliseer.

L Floor

© 2011
www.christelikebiblioteek.co.za